

Előterjesztés

Déaványa Város Önkormányzat Képviselő Testületének 2008. december 11-én tartandó ülésére

Tárgy: Üzletek éjszakai nyitvatartási
rendjének rendeleti szabályozása

Tisztelt Képviselő-testület!

Egyéni képviselői indítvány alapján tájékoztatom a képviselő-testületet az üzletek nyitvatartási rendjének jogszabályi előírásairól, illetve az üzletek éjszakai nyitvatartási rendjének önkormányzati rendeleti szabályozási lehetőségeiről.

Az üzletek nyitvatartási rendjét a kereskedelemről szóló **2005. évi CLXIV. törvény 6. §-a** szabályozza.

Eszerint:

6. § (1) Az üzlet nyitvatartási idejét a vásárlási szokások, a foglalkoztatottak és a lakóköznyezet érdekeinek figyelembevételével a kereskedő állapítja meg.

(2) A kereskedő köteles

a) az üzlet nyitvatartási idejét a működési engedély iránti kérelem beadásakor, illetve az abban bekövetkező változást, az azt megelőző öt munkanapon belül a kereskedelmi hatóságnak (jegyzőnek) írásban bejelenteni;

b) az üzlet nyitvatartási idejéről és az abban bekövetkező változásokról a vásárlókat tájékoztatni.

(3) December 24-én – a vendéglátó üzletek, kereskedelmi szálláshelyek, a virág-, az édességüzletek és az üzemanyag-töltő állomások kivételével – az üzletek 14 óráig tarthatnak nyitva.

(4) A települési (Budapesten a kerületi) önkormányzat képviselő-testülete a helyi sajátosságok figyelembevételével az üzletek éjszakai (22 óra és 6 óra közötti) nyitvatartási rendjét rendeletben szabályozhatja.

(5) A kereskedelmi hatóság (a jegyző) bejelentés alapján vagy hivatalból – a lakók egészséges életkörülményeinek és pihenéshez való jogának biztosítása érdekében – a külön jogszabályban meghatározott veszélyes mértékű zaj esetén az üzlet éjszakai (22 óra és 6 óra közötti) nyitva tartását korlátozhatja. A korlátozás keretében a kereskedelmi hatóság (a jegyző), a jogsértő állapot megszüntetéséig kötelező éjszakai zárva tartási időszakot rendelhet el.

A törvény 12. § (5) bekezdése alapján:

Felhatalmazást kap a települési (Budapesten a kerületi) önkormányzat képviselő-testülete, hogy a 6. § (4) bekezdésében meghatározottaknak megfelelően az üzletek éjszakai (22 óra és 6 óra közötti) nyitvatartási rendjét rendeletben szabályozza.

Az üzletek működésének rendjéről, valamint az egyes üzlet nélkül folytatható kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló **133/2007.(VI.13.) Korm. rendelet 21. § (4) bekezdése** alapján:

„A jegyző a működési engedélyt visszavonja és az üzletet bezárhatja, ha
f) a kereskedő a külön jogszabályban meghatározott veszélyes mértékű környezeti zaj esetén a lakók egészséges életkörülményeinek és pihenéshez való jogának biztosítása érdekében, a jogsértő állapot megszüntetéséig elrendelt kötelező éjszakai zárva tartási időszak alatt engedély nélkül továbbra is nyitva tart.”

A felsorolt jogszabályi hivatkozásokból látható, hogy a nyitvatartási rend szabályozása, illetve korlátozása tekintetében különböző hatásköröket állapít meg a jogalkotó az önkormányzat képviselő-testülete, illetve a kereskedelmi hatóságként eljáró jegyző részére.

A képviselő-testület által alkotott rendelet általános érvennyel határozza meg az üzletek éjszakai nyitvatartási rendjét, minden egyes rendeletben megjelölt üzletkörű üzlet esetében, míg a jegyző eljárása egyedi hatósági ügy, és csak bizonyos feltételek fennállása esetén (veszélyes mértékű zaj) korlátozhatja egy bizonyos üzlet nyitva tartását, a szükséges bizonyítási eljárások lefolytatását követően.

Déaványa Városban az érvényes működési engedélyeket figyelembe véve az alábbi számú kereskedelmi vendéglátóhelynek minősülő üzlet működik:

2110. üzletköri jelzőszámú melegkonyhás vendéglátóhely: 1 db (az üzlet másik üzletköre: ital üzlet, de az első számú üzletkör miatt itt szerepeltetjük)

(Meleg-hideg ételek, cukrászati készítmények, sütő- és édesipari termékek, kávé, szeszes és szeszmentes italok. Az ételeket meghatározóan a helyszínen készítik, főzik, vagy sütik.

Ide tartozik: pl. étterem, vendéglő, csárda, gyorsétkezőhely, étkezde, kifőzde, étterem-söröző, kávéház, vasúti és más személyszállító eszköz étkezőkocsija.)

2120. üzletköri jelzőszámú cukrászda: 2 db

(Jellemzően saját készítésű cukrászati készítmények, édesipari termékek, hideg ételek, ahol a helyben fogyasztás is biztosított. Szeszes és szeszmentes italok.)

2130. üzletköri jelzőszámú italüzlet: 14 db

(Különböző szeszes és szeszmentes italok kiszolgálása palackozva és kimérve, étel felszolgálás nélkül. A nem a helyszínen készített egyszerű étel (kelt és zsíros tésztából készített finompékáru, pogácsa, szendvics stb.) is értékesíthető.)

2140. üzletköri jelzőszámú egyéb vendéglátóhely: 7 db

(Hideg ételek, melegített kész-, illetve félkész ételek, frissen sült (grillezett húsok, halak, nyers saláták és zöldségfélék, lángos, édesipari termékek, cukrászati készítmények, kávé, szeszes és szeszmentes italok stb. Ide tartozik: pl. ételbár, tejbár, bisztró, pecsenyesütő, büfé, falatozó, fagyfaltozó, valamint a bármilyen intézményben működő nyílt árusítású vendéglátóhely.

Nem ide tartozik: pl. a munkahelyi, intézményi, pl. az iskolai büfé (2220))

2150. üzletköri jelzőszámú zenés szórakozóhely: 2 db

(Különböző szeszes és szeszmentes italok értékesítése palackozva és kimérve, étel, élő és gépzene-szolgáltatás, műsor.

Ide tartozik: pl. mulató, varieté, bár diszkó.)

A rendelet alapján:

Valamennyi vendéglátóhelyen értékesíthető kenyér, péksütemény, tejital, teaital, kávéital, gyümölcs, dohánytermék, gyufa, öngyújtó, postai cikk, képeslap, folyóirat, napilap.

A kereskedelmi vendéglátóhelyen szerencsejátéknak nem minősülő szórakoztató játék (pl.: teke, biliárd, kártyajáték, játékautomata) és műsoros előadás, zene, tánc folytatható.

A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló **1949. évi XX. törvény 70/B. § (4) bekezdés** értelmében mindenkinek joga van a pihenéshez.

A tapasztalatok szerint az éjszaka nyitva lévő vendéglátó üzletek éjszakai nyitva tartásához olyan magatartások kapcsolódnak, amelyek sértik a környéken lakó állampolgárok jogát.

A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 6. § (4) bekezdésében és a 12. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás gyakorlásával az ilyen kedvezőtlen élethelyzetek rendelkezésére nyílik lehetőség.

A rendeletalkotás lehetőségével a törvényhozó eszközt adott a települési önkormányzat képviselő-testületének kezébe, annak érdekében, hogy a lakosság pihenéshez való joga minél szélesebb körben érvényesülhessen.

Békés Megyében bár nem elterjedt, de az ország különböző településein nagyon sok önkormányzat élt a rendeletalkotás lehetőségével.

Déaványán a vendéglátóhelyek környékén lakók részéről lakossági panasz a 90-es években rengeteg érkezett. A panaszok szerint a vendégek a kocsmában vásárolt italt az üzleten kívül fogyasztották el. A vendégek utcai hangoskodása, a kiszűrődő hangos zene és a gépjárművek ajtóinak csapkodása lehetetlenné tette a pihenést egészen a hajnali időszakig.

Az akkori szabályozás szerint – amelyben a vállalkozás szabadságára helyeződött a hangsúly – az ilyen ügyek intézése rettentő bürokratikus és hosszadalmas volt.

Akkoriban a zajterhelési határérték túllépése esetén a jegyzőnek az ület nyitva tartását korlátozó intézkedésére csak ismétlődés esetén volt lehetőség. Először ugyanis figyelmeztetni kellett a kocsmá üzemeltetőjét a veszélyes zaj kiküszöbölésére, s ha ennek ellenére ismételt fennállt a veszélyes zaj forrása, csak akkor volt hozható nyitva tartást korlátozó intézkedés. A zajterhelési határérték túllépését a jegyző csak zajszintmérés alapján állapíthatta meg, amelyből az elején 3 majd később kétszeri mérés volt szükséges.

A költségeket az önkormányzatnak kellett előlegezni, amely már abban az időben is borzasztó drága volt. Ha nincs túllépés a jegyző nem terhelhette át a zajszintmérés költségét az üzlet üzemeltetőjére. Nehezen volt értelmezhető a gyakorlatban a jogi szabályozás, hiszen az utcai hangoskodás olyan, amire nem lehet határértéket előírni és azonos körülmények között nem ismételt meg (a vendégek, a gépkocsik folyamatosan változnak), de érzékszervi észleléssel megállapítható, hogy a nyugalmat valóban zavarja. A helyzetet külön nehezítette, ha a zajhatás nem az üzletből, hanem az utcáról származott, ugyanis az eljáró hatóságnak kellett bizonyítania azt, hogy a hangoskodó vendégek abban a kocsmában vásárolták azt az italt, amit az utcán fogyasztottak el, - vagyis van ok-okozati összefüggés a kocsmá üzemeltetése és a zajhatás között -, mivel a bepanaszolt üzletek üzemeltetői arra hivatkoztak, hogy nekik ahhoz semmi közük. A figyelmeztetést tartalmazó határozat fellebbezéssel önállóan megtámadható volt, emiatt az eljárás nagyon elhúzódott.

Ez a szabályozás odavezetett, hogy sokszor maga a panaszos is „belefáradt” és túrta sorsát mire egy ilyen ügy elintéződött, ha egyáltalán a hatóság tudott hathatós döntést hozni. Talán ezzel is magyarázható, hogy az ilyen jellegű panaszok száma fokozatosan csökkent. Legutóbb 2004. és 2005. években érkezett a polgármesteri hivatalhoz ilyen jellegű lakossági panasz.

A 2006. évben hatályba lépett új kereskedelmi törvény hatalmas előre lépést jelentett a jogi szabályozás terén az ilyen jellegű ügyek intézése érdekében. A „vállalkozás szabadságához való jog” helyett előtérbe került a „pihenéshez való” alkotmányos jog, és mind a kereskedelmi hatóság, mind a képviselő-testület kezébe hathatósabb eszköz került.

Kérem, hogy a képviselő-testület vitassa meg, szükségét látja-e ilyen jellegű önkormányzati rendelet megalkotásának, vagy sem.

Tájékoztatóm mellé készítettem egy rendelet tervezetet, amely a benne foglalt üzletkörökre vonatkozóan tartalmazza az éjszaki nyitvatartás szabályozását. A tervezetben foglalt nyitvatartási időpontok javaslatok, - más településeken kialakult gyakorlatot figyelembe véve -, azokat a képviselő-testület a jogszabály keretein belül és a helyi sajátosságok figyelembe vételével belátása szerint határozza meg.

Kérem a tájékoztatóm elfogadását.

Déaványa, 2008. november 27.

Balogh Csilla
jegyző